

[Indenrigsministeren]

udviklingskommunerne. Jeg har bemærket, at man forestiller sig, at dette problem kan mildnes ved statslån, som det foreslås i bemærkningerne til forslaget; det skulle være nogle ganske specielle og fordelagtige lån, for at de skulle kunne opveje de omkostninger, som kommunerne vil få ved kapitaludlægget til ordningen. Jeg har svært ved at forestille mig, at kommunal jordpolitik efter forslagets gennemførelse ikke ville blive en betydelig belastning for udviklingskommunerne, der i forvejen normalt har likviditets- og skattetryksproblemer, og jeg tvivler meget på, at min kollega finansministeren vil være villig til at yde lån på så lempelige vilkår, at dette problem ville blive uden betydning.

Jeg savner i øvrigt i forslaget fuldstændig en redegørelse for eller en opstilling både over de samfundsøkonomiske virkninger af forslaget og over de samlede virkninger på kortere og længere sigt på statens og primærkommunernes økonomi.

Jeg kan for mit vedkommende konkludere, at jeg tror, forslaget kan føre til, at kommunernes deltagelse i jordforsyningen svækkes, at det vil føre til forøgede forskelle i kommunernes økonomi, og at det betyder en klar risiko for at skabe endnu et skel i befolkningens økonomiske vilkår, skellet mellem selvejere og jordrentebesiddere.

Regeringen anser derfor ikke forslaget for at være egnet til at bidrage til løsningen af de fundamentale problemer i jordpolitikken, en rigtig planlægning af udnyttelsen af landets arealer og en rimelig samfundsmæssig inddragelse af de samfundsskabte værdier.

Egon Jensen (S):

Jeg kan ikke knytte mange bemærkninger til det, indenrigsministeren allerede har sagt, idet jeg er helt enig i hans betragtninger om, hvordan samfundet på forskellig måde har mulighed for at øve indflydelse på jordens anvendelse. Uden hensyn til køb eller andet er der tale om leje og brug af vores fælles ejendom. Forslagsstillerne lægger ikke skjul på, at modellen er tidligere indenrigsminister Søren Olesens forslag fra 1960. Var det blot blevet ved det, havde jordrenten været acceptabel, men det er den absolut ikke i dag.

Vi har faktisk megen sympati – det vil jeg gerne understrege – for, at samfundet ikke sælger, men udlejer. De barske realiteter, bl.

a. rentens højde, siger, at forslaget er fuldkommen urealistisk, og selv om forslagsstillerne siger, at man er parat til at drøfte jordrentens højde, er der stadig væk et voldsomt spring fra 6 pct. til den aktuelle rente på 18–19 pct. i heldigste fald. Og selv om man tager byggemodningen ud, må kommunerne købe den nøgne jord, eventuelt ved lån til den tredobbelte rente.

Jeg vil tro, at den kommunale jordpolitik med opkøb og salg til det, vi kalder moderate priser, altså omkostningsbestemte priser, vil gå helt i stå. Køb og salg vil overgå helt til private hænder, og det kan formentlig ikke have været forslagsstillerens mening.

Man siger nok så flot i forslaget, at hvis kommunerne har vanskeligheder med at finansiere en sådan omlægning, må man have statslån. Tror forslagsstillerne virkelig, at man kan få det just nu? Og forestiller man sig, at staten vil give lån til kommunerne til en rente, der blot tilnærmelsesvis ligger i nærheden af 6 pct., så må jeg sige mildt, at forslaget på den led i hvert fald er ude af proportioner. Hvorfor har man i forslaget ikke bare vist ét eneste eksempel på, omregnet til de senere år, hvad det ville have betydet for kommunen, hvis man havde solgt på jordrentevilkår, hvilke økonomiske konsekvenser noget sådant ville have haft?

Som indenrigsministeren var inde på, ville udviklingskommunerne komme i svare vanskeligheder, som nok ikke kan løses. Den eneste vej til at omlægge det offentliges jord salg fra kontantsalg til jordrentevilkår vil være, at man bruger skatteskruen endnu en gang, og det er vel heller ikke forslagsstillerens mening. Dertil kommer, at der bliver en ret stor forskel mellem private og offentlige købere, som indenrigsministeren har nævnt mere om.

Jeg forudser, at hvis man gennemførte en sådan lovgivning, ville kommunernes opkøb af jord standse og initiativet overgå til private, og det var vel heller ikke hensigten med forslaget. Samfundet ville jo få mindre indflydelse på jordens anvendelse, og det kan jeg heller ikke forestille mig var forslagsstillerens hensigt.

Ideer kan være gode – og som jeg sagde til indledning: vi har megen sympati, hvis muligheden var der – men de skal også være realisable og have forbindelse med den verden, vi lever i. Det har forslaget ikke, og der-